

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 14. marta 2016. godine
Br. ref.:RK907/16

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

слуčaju br. KI109/15

Подносилац

Milazim Nrecaj

**Zahtev za ocenom ustavnosti odluke Ministarstva za rad i socijalnu
zaštitu Vlade Kosova br. 171 od 09. juna 2011. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

у сastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gérxhaliu, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija

Подносилац захтева

1. Podnoсилац захтева је г. Milazim Nrecaj из Selogražde, општина Suva Reka (у
daljem tekstu: подносилац).

Osporena odluka

2. Podnositac osporava odluku br. 171 Ministarstva za rad i socijalnu zaštitu Vlade Kosova (u daljem tekstu: MRSZ) od 09. juna 2011. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva KI109/15 je ocena ustavnosti odluke kojom se, po navodima podnosioca, njemu oduzima pravo koje mu pripada po Zakonu br. 04/L-054 o statusu i pravima palih boraca, invalida veterana, pripadnika Oslobođilačke vojske Kosova, civilnih žrtava i njihovih porodica (u daljem tekstu: Zakon o statusu i pravima).

Pravni osnov

4. Član 113.7 Ustava, član 47. Zakona o Ustavnom суду Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56 Poslovnika o radu Ustavnog суда Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 18. avgusta 2015. godine, podnositac je podneo zahtev Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 14. septembra 2015. godine, predsednica Suda je odlukom br. GJR. KI109/15, imenovala sudiju Bekima Sejdija za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednica Suda je odlukom br. KSH. KI109/15 imenovala i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almire Rodrigues i Ivan Čukalović.
7. Dana 25. septembra 2015. godine, Sud je obavestio podnosioca i MRSZ o registraciji zahteva.
8. Sud je, takođe, od podnosioca tražio da zahtev dopuni neophodnim informacijama i da dostavi odluku koju osporava.
9. Dana 09. oktobra 2015. godine, podnositac je samo delimično odgovorio na zahtev Suda od 25. septembra 2015. godine; odnosno, Sud je dostavio samo odluku br. 171 koju osporava.
10. Dana 9. februara 2016. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznalo Sudu preporuku o neprihvatljivosti.

Pregled činjenica

11. Dana 19. februara 2013. godine, podnositac i njegova majka su zajedno podneli zahtev opštinskoj administraciji u Suvoj Reci u kome su tražili od Opštine da im se izda potvrda da je pokojni Rr. N. (otac podnosioca) bio žrtva rata 1999. godine.

12. Istog dana Direkcija za administraciju i inspekcijske službe Opštine Suva Reka je izdala rešenje podnosiocu kojim se potvrđuje da je Rr. N. žrtva rata. Pored toga, rešenje dozvoljava upis pokojnog Rr. N. u Osnovnu knjigu umrlih.
13. Nepoznatog datuma 2013. godine, podnositelj je uložio zahtev MRSZ da prizna njegova prava na osnovu Zakona o statusu i pravima. On je zasnovao svoje tvrdnje na činjenici da je njegov otac žrtva rata.
14. MRSZ je odbilo da primi njegov zahtev. MRSZ je saopštito podnosiocu zahteva da ne može da primi njegov zahtev zbog odluke br. 171 ministra MRSZ od 09. juna 2011. godine. U ovoj odluci se, između ostalog, kaže:
 - a) *Da se broj aplikanata za penzije i beneficije na osnovu Zakona o ratnim vrednostima zatvorí sa stanjem od 31.maja 2011. godine.*
 - b) *Da se do donošenja nove političke odluke od strane ministra MRSZ ne prihvati ni jedan novi zahtev za ostvarivanje penzija predviđenih Zakonom o ratnim vrednostima, kao i da se ne prihvati ni jedan zahtev za priznavanje nijednog prava.*
 - c) *Dok da se za aplikacije koje su primljene do dana 3.05.2011. godine u koordinaciji sa višim menadžmentom MRSZ pronađe zakonsko rešenje.*

Navodi podnosioca

15. Podnositelj u zahtevu navodi sledeće: „*Imam potvrdju od strane Direkcije za zdravstvo i socijalnu zaštitu Skupštine opštine Suve Reke, shodno članu 3 stav 1.10 Zakona Br. 04/L-054 o statusu i pravima palih boraca, invalida, veterana, pripadnika Oslobođilačke vojske Kosova, civilnih žrtava i njihovih porodica {...} te shodno tome tražim prava koja mi pripadaju*“.
16. Podnositelj se obraća Sudu sa sledećim zahtevom:

„*Ja želim da potvrdim da moja majka i ja zajedno sa njom dobijemo pravo koje nam pripada po zakonu, i da nam se ne čini nepravda kao proteklih 16 godina. Departman socijalne zaštite političkom odlukom od strane ministra N.R., zanemario je nas i tražim od višeg državnog organa da nam da pravo: majci, meni i celoj porodici u ovom teškom finansijskom stanju*“.

Ocena prihvatljivosti zahteva

17. Da bi razmotrio zahtev podnosioca, Sud treba da oceni da li je podnositelj ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje precizirane u Zakonu i Poslovniku.
18. Sud se u ovom slučaju poziva na član 113. 7 Ustava, koji propisuje:

”Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

19. Sud primećuje da podnositelj zahteva navodi da nije imao koristi od svog prava na penziju shodno Zakonu o statusu i pravima. Podnositelj zahteva navodi "ovo je direktna posledica odluke br. 171 Ministra MRSZ da blokira sve zahteve za takve penzije, koji su podneti posle 31. maja. 2011. godine".
20. Iako se ova odluka odnosi, generalno, na sve zahteve za penziju prema Zakonu o statusu i pravima, Sud primećuje da je ova odluka uticala na prava podnositelja. Prema tome, on je ovlašćena stranka u smislu člana 113.7 Ustava.
21. Pored toga, Sud se poziva na član 47.2 Zakona, koji propisuje:

"Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva".
22. Štaviše, pravilo 36 (1) (b) Poslovnika, predviđa:

"Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:

(b) samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke".
23. U konkretnom slučaju, Sud primećuje da je podnositelj u zahtevu osporavao samo odluku br. 171 MRSZ. Podnositelj tvrdi da ga ova odluka sprečava da ostvari svoja prava.
24. Sud primećuje da podnositelj nije iskoristio ikakva pravna sredstva protiv odluke br. 171 od 09. juna 2011. godine donete od strane ministra MRSZ kojom je, prema njegovim navodima, povređeno njegovo pravo na penziju, ili protiv odbijanja MRSZ da primi njegov zahtev za penziju.
25. Sud smatra da je podnositelj imao druga pravna sredstva na raspolaganju, koja su regulisana članom 10. Zakona Br. 03/L- 202 o upravnim sporovima.

Član 10.

"Pravo pokretanja upravnog spora ima fizičko ili pravno lice ako smatra da mu je upravnim aktom povređeno neko pravo ili neposredni interes koji je zasnovan na zakonu."
26. Shodno tome, Sud ponavlja da je odgovornost samog podnositelja da iskoristi sva delotvorna pravna sredstva pre nego što podnese zahtev za ocenom ustavnosti nekog akta nekog javnog organa pred Ustavnim sudom.
27. Sud podseća da načelo subsidiarnosti podrazumeva da podnositelj/podnositelji zahteva iscrpe sve proceduralne mogućnosti u redovnom postupku, bilo upravnom ili sudskom, kako bi se sprečila povreda Ustava ili, ako je do toga došlo, da se takve povrede osnovnog prava isprave (vidi: rešenje u slučaju KI07/09, *Demë Kurbogaj i Besnik Kurbogaj*, ocena presude Vrhovnog suda Pkl. br. 61/07 od 24. novembra 2008. godine, stav 18).
28. Obrazloženje za pravilo iscrpljenosti, kao u ovom slučaju, je da omogući redovnim sudovima mogućnost da spreče ili se bave navodnom povredom

Ustava. Pravilo se zasniva na pretpostavci da pravni poredak Kosova obezbeđuje delotvorna pravna sredstva protiv povreda ustavnih prava (vidi: Rešenje o neprihvatljivosti, *AAB-RIINVEST Univerzitet D.O.O., Priština protiv Vlade Republike Kosovo*, KI41/09, od 21. januara 2010. godine i vidi: *mutatis mutandis*, ESLJP, *Selmouni protiv Francuske*, br. 25803/94, rešenje od 28. jula 1999. godine).

29. Kao rezime, Sud smatra da u ovom slučaju ne postoji konačna odluka nadležnog organa koja bi u ovoj fazi mogla biti predmet razmatranja od strane Ustavnog suda, jer podnositelj nije iscrpeo sva raspoloživa pravna sredstva, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47.2 Zakona i pravilom 36 (1) b) Poslovnika.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47.2 Zakona i pravilom 36 (1) b) Poslovnika, na zasedanju održanom 9. februara 2016. godine jednoglasno je

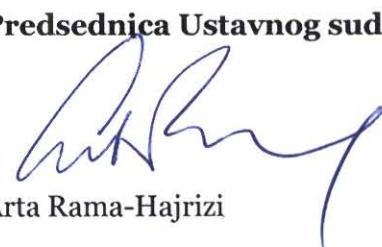
ODLUČIO

- I. DA PROGLASI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Bekim Sejdiu

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi